

Cenné papíry - pojem, podstata a funkce (J. Kotásek), so 6. 2. od 13,30 do 15,45

Přednášky J. Kotáska jsou založeny na rozborech níže uvedených zadání a případů, neprobíhají tedy "klasickým" způsobem prezentace. Pro zájemce o hlubší analýzu uvádíme i odkazy na prezentace a na podcasty dostupné na YouTube (bližší informace budou poskytnuty v průběhu výuky).

Cenné papíry pojmenované a nepojmenované

1. Zlákání ministryní financí (jak vidíte, jde o spíše teoretický případ) zvažují manželé Novákoví, že svému devítiletému synovi k Vánocům opravdu pořídí dluhopisy. Nakonec se rozhodnou pro věcný dárek - herní konzoli Sony Playstation 5. Protože však konzole ještě není k dispozici, objednájí ji - a namísto konzole synovi dají papír nazvaný "Certifikát na Sony Playstation 5". V textu je uvedeno, že majitel této listiny má právo na výměnu papíru za Playstation 5 a konzola je podrobně popsána (" herní konzole Playstation 5 • interní paměť 825 GB • podpora HDR a 4K/8K • 8jádrový procesor AMD Zen 2 • grafický čip AMD RDNA 2 • BD mechanika • LAN (Ethernet), Wi-Fi ac, Bluetooth 4.0 • HDMI, USB-A, USB-C, USB-C • součástí balení: konzole, herní ovladač DualSense 1 ks, kabel HDMI, kabel USB, napájecí kabel, stojan "). Plnění je "podle dostupnosti v obchodech, nejpozději však 1. 8. 2021". Podepsání jsou rodiče a papír obsahuje dále datum a místo vystavení. Jako povahu mají dluhopisy propagované před Vánocemi MF a jako povahu má (nakonec darovaný) Certifikát? Jde o cenné papíry? Jaké důsledky to bude mít pro účastníky?

K inominátním cenným papírem najdete prezentaci zde:

[Inominatni_cenne_papiry.pptx](#)

Výklad k inominátům je také k dispozici zájemcům na YouTube zde:

[Inominátní cenné papíry \(výklad na YouTube\)](#)

Efekty inkorporace práv do listiny či evidence

2. Výstavce pan Vystavil emitoval k utvrzení dluhu ze smlouvy vlastní směnku na 3 mil. Kč. Směnka byla splatná 15. 10. 2020 a věřitel je pan Remiáš a směnka nemá v textu nic o své formě. Pan Vystavil se nyní zuřivě brání zaplacení směnky a argumentuje (k zahájení soudního sporu ale zatím nedošlo) tím, že směnku sice podepsal a vydal, ale:

a) splatil věřiteli směnky, panu Remiášovi, celý dluh, pro který byla směnka jako utvrzovací směnka vydána a tuto námitku uplatňuje na základě čl. I § 17 ZSŠ,

b) podepsal směnku v době, kdy byl nezletilý,

c) byl při vydání donucen k podpisu násilím,

d) jednal v omylu, neboť nevěděl, že podepisuje směnku (myslel, že jde o ubytovací formulář v hotelu), e) jeho podpis na směnce byl původně opatřen doložkou „zaplatím jen tehdy, když na splacení směnky získám úvěr u Komerční banky, a.s.,

e) podpis byl pořízen běžnou tužkou,

f) jeho podpis je sice pravý, ale vůbec neodpovídá běžnému podpisu Vystavila,

g) podpis pořídil levou rukou, byť je pravák,

h) směnka byla vystavena jen „naoko“, aby pan Remiáš zvýšil svoji kredibilitu před úvěrující institucí, ve skutečnosti měla být hned poté roztrhána, což se ale nestalo.

(i) podpis byl vyhotoven mechanicky (pomocí faksimile) a směnka obsahuje ochranné prvky proti padělání a pozměnění listiny.

Posud'te jednotlivé námitky vždy samostatně (a) – (i) a odhadněte, zda budou úspěšné (předpokládejme, že pan Vystavil by unesl příslušné důkazní břemeno).

Prezentaci k efektům inkorporace práv do cenných papírů najdete zde:

[Efekty inkorporace prav do CP.pptx](#)

Výklad k efektům inkorporace je k dispozici také na YouTube tady:

[Efekty inkorporace právo do CP \(YouTube\)](#)

Limity inominátních cenných papírů

3. Podívejte se v odkazu níže na dluhopis, který nabízela k úpisu veřejnosti společnost KR Real. Zkuste co nejpodrobněji popsat vydávaný cenný papír prostřednictvím doktríny a terminologie práva cenných papírů (typ cenného papíru, inkorporované právo, forma, způsob nabízení a distribuce, možné převody a jejich evidence, anonymita vlastníka...). Kde můžete najít další informace o tomto cenném papíru a jeho emitentovi?

[KR Real](#)

Převody cenných papírů

4. Původní vlastník dluhopisů zemřel bez dědiců a před svou smrtí prodal garáž, kde měl dluhopisy uloženy. Kupující garáže v ní našel dluhopis a požaduje nyní celé plnění (jistinu plus úroky) po emitentovi. Svůj nárok dovozuje z faktu, že mu prodávající sdělil, že cokoliv v garáži najde, má si ponechat (doslova: „*ten bordel z garáže si můžete nechat*“). Jak posoudíte požadavek kupujícího?

Tato otázka se týká převodů cenných papírů, výklad o převodu (formě) cenného papíru na Youtube je k dispozici zde:

[Forma cenných papírů](#)

Funkce cenných papírů a limity inkorporace

5. Společnost s ručením omezeným FURTUM plánuje větší podnikatelský počín - obří investici do bytových domů v Brně a do spekulací s akciemi developerských společností. Hledá investory, kterým vydává po složení investované částky „Nemovitostní certifikát FURTUM“ (dále jen „certifikát“). Podle textu certifikátu má investor právo na výplatu výnosu dosaženého spekulacemi s akciemi developerů v EU a nájemními byty v Brně (investice je rozložena do obou oblastí podle uvážení Furtum). Certifikát mj. obsahuje podpis jednatele a potvrzení o tom, jakou částku investor poskytnul a jaký má mít výnos. Výnos je přitom navázaný na výnosnost investice do akcií a do bytových domů v Brně a může být tedy i záporný. Splatnost certifikátu je 5 let. Společnost chce nyní inzerovat nákup certifikátu jako investiční příležitost na různých internetových stránkách. Jaká jsou právní rizika tohoto postupu (OZ, ZPKT, ZISIF, BankZ)?

6. Dlužník předal věřiteli směnku vlastní. Jakou funkci ve vztahu k závazku ze smlouvy mohla směnka mít?

K tomu je k dispozici výklad na YouTube:

[Funkce směnky](#)

Emise cenného papíru - praktické otázky (J. Kotásek), so od 16,00-17,30

1. Výstavce směnky si připraví a podepíše směnku vlastní ve prospěch remitenta R, který je pochybné pověsti. Na osobním jednání v kanceláři R nakonec ale nedojde k dohodě o směnce a strany se rozejdou ve zlém. Výstavce až doma zjistí, že vyplněnou a podepsanou směnku v rozčilení nechal na stole. R nyní směnku odmítá vydat a v souladu se svou nedobrou pověstí hrozí, že ji dále převede a výstavce bude muset platit ze směnky, která neměla žádný hospodářský podklad. A doplníme ještě druhou, odpornější variantu, že byl výstavce donucen k podpisu násilím. Jak tato nedobrovolná „emise“ modifikuje práva ze směnečných vztahů? Jak se dotýká postavení dalších případných nabyvatelů směnky fakt, že směnka byla „emitována“ bez souhlasu výstavce či dokonce byl jeho podpis na směnce vynucen násilím? Pokud by R. skutečně směnku převedl na nového vlastníka, může tento vlastník vykonat práva vůči výstavci, třebaže došlo k popsáným vadám (zapomenutá směnka, vynucený podpis)?

2. Je k podpisu směnky oprávněn zaměstnanec korporace bez dalšího? Podle jakého ustanovení posoudíte oprávnění k podpisu a k emisi směnky u ředitele či ekonomického náměstka? Jaká je aktuální judikatura? Kdo podepisuje jménem emitenta akcie nebo dluhopisy?

3. Je k podpisu směnky oprávněn prokurista? Jak má formálně jednat? Jaké jsou důsledky nepřipojení doložky o prokuře u podpisu prokuristy?

4. Podle zápisu v obchodním rejstříku jsou statutárním orgánem Vodík, s.r.o. dva jednatele. Prvním jednatelem je L. H., druhým jednatelem G. F. Jménem společnosti jednají oba jednatele společně. Podepisování za společnost se děje tak, že „k vytištěné nebo napsané obchodní firmě společnosti připojí jednatele svůj podpis“. Tento způsob jednání je zapsán do obchodního rejstříku. Pan L.H. podepsal za společnost Vodík, s.r.o. směnku, podpis druhého jednatele ovšem na směnce chybí. Mezi stranami došlo ke sporu a společnost Vodík, s.r.o. nyní namítá, že smlouva nebyla z její strany řádně

podepsána. Je tento argument správný? Bylo možno podpis na směnce dodatečně schválit (pokud Vodík s.r.o. chce být ze směnky zavázána)? Jak takovému dodatečnému schválení říkáme?

[Emise cenného papíru](#)

[Jednání pověřených osob](#)

[Pravidlo čtyř očí](#)

Směnky - základní přehled, přínosy a rizika (J. Kotásek), neděle od 8,45 do 11,00

1. V příloženém souboru jsou k dispozici ukázky směnek, v rámci semináře je projdeme a podám k nim komentář:

[Ukázky směnek \(platných i neplatných\)](#)

3. Co je blankosměnka a jaká má hlavní rizika? Jaké je jejich smluvní či směnečné řešení?

4. Jaké možnosti zákon dává výstavci směnky pro stanovení splatnosti směnky? Uveďte konkrétní formulace splatnosti – tak, aby byly pokryty všechny zákonné možnosti.

5. Posuďte platnost směnek se splatností: „první středa v září 2017“, „začátkem prosince 2019“, „8. dubna 2019 ve 14,30 hod.“, „na Vánoce 2019“, „do 7.11.2017“, „během února 2020“, „v lednu 2019“.

6. Co je to směnečný protest? Jaké jsou náklady protestu a kdo je nese?

7. Jiří Vyskočil se na Vás obrátil s prosbou o radu, jak a vůči komu uplatnit práva z níže vyobrazené směnky (předpokládejte, že veškeré věcné údaje na směnce jsou pravdivé a že směnka obsahuje pravé podpisy všech dlužníků), rubová strana je odsazena přerušovanou čarou:

SMĚNKA

V Brně dne 24.8.2016, v 16,40 hod

8. listopadu 2018 (čtvrtek)

Místo a datum vystavení (měsíc slovy)

údaj splatnosti

Za tuto směnku zaplaťte na řad **Zdeňka Mrkvičky**, nar. 30.7.1968, bytem Husova 16, 60200 Brno

částku 50.000,- Kč, slovy padesáttisíckorun

Směnečník: Pavla Jahodová, nar. 20.8.1999 , Cyrilov 48, 5946, Bory

Akceptuji 24.8.2016, *Pavla Jahodová*

Pavel Vyskočil (podpis)

Splatno v

Husova 16, 60200 Brno

výstavce: Karel Zelný, nar. 15.6.1975

Jiráskova 348, 61200 Brno

Zelný (podpis)

Jméno, adresa a podpis

výstavce

Za mě nikoliv na řad Jiřímu Vyskočilovi, bytem Višňová 4, Brno - Modřice

Zdenek Mrkvicka (podpis)

- a) Nejprve posuďte planost směnky (předpokládejte přitom, že směnka má vlastnoruční podpisy všech dlužníků. Jak se označují směnky s touto splatností?
- b) Jde o směnku vlastní nebo cizí?
- c) Určete jednotlivé účastníky směnečných vztahů a u každého uveďte, zda jde o dlužníka přímého nebo nepřímého.
- d) Vůči jakým osobám je možné vést směnečný postih?
- e) Bylo třeba směnku prezentovat k placení? Odůvodněte. Pokud ano, v jakých dnech tak lze učinit a na jakém místě?
- f) Jaký postup doporučíte věřiteli, pokud dojde k zaplacení (resp. částečnému zaplacení) směnky?
- g) Měl by dlužník v případě, že vyplatí zcela směnečnou sumu, směnku zničit?
- h) Bylo třeba směnku protestovat? Odůvodněte. Pokud ano, v jakých dnech tak lze učinit a na jakém místě? Na koho byste se s žádostí o učinění protestu obrátili? Pokud se obrátíte na soud, který soud konkrétně to bude?
- i) Váš klient má obavu z promlčení. Je jeho obava oprávněná? V jaké lhůtě se směnečné práva promlčí vůči Pavle Jahodové, Pavlovi Vyskočilovi, Ivě Veselé a Zdeňkovi Mrkvičkovi? Od kdy tato lhůta běží? Jedná se o lhůtu hmotněprávní nebo procesní?
- j) Jaké další varianty rukojemského prohlášení přichází u Ivi Veselé v úvahu? Bylo by možné prohlášení rukojmího situovat na rubu?

k) Má rukojmí námitky osoby, za kterou se zaručil?

Podcasty a komentované prezentace ke směnečnému právu jsou k dispozici zde: <https://www.josefkotasek.cz/podcasty/smenezne-pravo/>

Ostatní cenné papíry a specifika kótovaných korporací - neděle od 11,15 do 12,45

1. Váš klient chce být anonymním společníkem s.r.o. Doslechl se, že "to prý nějak jde" u s.r.o., která vydá kmenové listy s tím, že půjde o kmenové listy s nevyplněným rubopisem a skutečný vlastník (váš klient) si kmenový list nechá v sejfu (bez doplnění svého jména do rubopisu). Shrňte rizika, které takové řešení nese.
2. Jak je tomu u anonymity dluhopisů a akcií?
3. Akciová společnost zamýšlí vydat „elektronické akcie“. Zvažte možnosti „elektronizace“ podle českého práva (možnosti vinkulace, rychlost převodu, anonymita, náklady emise, komunikace s akcionáři).
4. Kdy je potřeba vydat prospekt akcie? Kde jsou upraveny náležitosti prospektu? Kde se lze seznámit s jejich obsahem?
6. Lze podpisy na cenných papírech nahradit mechanicky (např. skenem podpisu členů představenstva u akcie)?
7. Mohla by valná hromada přijmout rozhodnutí, že vydá nový druh akcie - Zakladatelskou akcií X, se kterou bude spojeno právo veta? Jak se takový druh akcie běžně nazývá? Proč je vydání takové akcie problematické? Lze vydat akcie inkorporující právo parkovat osobním vozem na hlídaném parkovišti v sídle korporace? Lze vydat akcie inkorporující právo na stabilní úrok ve výši 1 procenta ročně?) Lze s akcií spojit právo jmenovat jednoho nebo více členů představenstva a takto jmenovaného člena odvolat? Platí to i pro členy DR? Kdo v takovém případě schvaluje smlouvu o výkonu funkce pro dané členy?
8. Co je tzv. vinkulaci akcií? Jaké jsou její výhody/nevýhody?

9. Dominantní akcionář uvažuje o tom, že by vykoupil akcie minority. Jaké postupy se mu nabízí, pokud by minoritní akcionáři odmítali své akcie prodat? Existuje stejná možnost u s.r.o.?

10. Co jsou tzv. akcionářské dohody? Vymezte, co jsou SHA typu „tag along“, „drag along“. Jaké „shoot-out mechanismy“ v akcionářských dohodách znáte?